

Klasa: .....

Urbroj: 80/17

Zagreb, 17. 1. 1992.

I N F O R M A C I J A

o aktivnosti JA i srpskih ekstremista na
području sjeverne Bosne

Nakon agresije JA na Republiku Hrvatsku, na području sjeverno-bosanskih općina od Bosanskog Broda do Brčkog, došlo je do produbljavanja nacionalne podvojenosti i širenja ratne psihoze. Ovakvo stanje pogoršava se i zbog stalne demonstracije sile od strane JA, koja je naoružala srpsko pučanstvo, formirala dobrovoljačke jedinice i zauzela najvažnije strateškijske točke na terenu.

Iako se psihoza stalno podgrijava propagandom JA da će pripadnici ZNG i MUP-a Republike Hrvatske izvršiti oružani napad na Srbe u BiH, dostupna saznanja ukazuju da dio srpskog pučanstva na ovom području ne želi rat i živi u strahu od srpskih dobrovoljačkih jedinica iz Zavidovića, Teslića i sa Ozrena te pripadnika Srpske radikalne stranke iz Srbije, koji bi ih mogli uvući u oružani sukob s Hrvatima i Muslimanima.

U takvim okolnostima stvara se sve veće povjerenje između Muslimana i Hrvata, osobito u općinama Gradačac i Odžak, i u slučaju sukoba Hrvata i Srba, procjenjuje se da bi se veći dio muslimanskog življa priklonio Hrvatima.

Srpsko pučanstvo naoružava se putem ilegalnih kanala za dopremu oružja i uz pomoć tzv. JA, a računa se i na djelatni i rezervni sastav policije čiju većinu čine Srbi i dobro su naoružani kratkim i dugim oružjem.

Osim što su na području sjeverno-bosanskih općina smještene značajne snage JA, uz njihovu pomoć stvaraju se i naoružavaju jedinice od domaćeg srpskog pučanstva, kao npr. u okolici Bosanskog Šamca, gdje je formiran bataljon koji broji oko 500 osoba, dok je za popunu kninskog korpusa otišlo oko 200 osoba. U svim srpskim selima na ovoj općini organiziran je upis u dobrovoljačke odrede.

Prema saznanjima našeg izvora, JA planira izvršiti mobilizaciju na području sjeverno-bosanskih općina, skontcentrirati snage u Doboju, a zatim izvršiti napad na teritorij Republike Hrvatske, forsiranjem rijeke Save. Prema procjenama JA, mobilizacijom planiraju stvoriti snage od oko 20.000 osoba (računaju na odziv 25-30%), a akciju forsiranja Save bi smatrali uspješnom ako bi se u Hrvatsku probilo više od 7.000 ljudi.

Kao moguća mjesta forsiranja spominju se sela Donji Svilaj, gdje već postoje betonske rampe za prilaz rijeci i pontonskom mostu, i kod sela Dubočac, gdje je Sava najuža. Zapadno od Donjeg Svilaja nalazi se selo Gornji Svilaj, sa većinskim srpskim pučanstvom, od kojeg se u datom momentu očekuje podrška probouju snaga JA ka rijeci Savi.

Zapadno od sela Dubočac i južnije prema Doboju, nalazi se ukopana artiljerija JA pomoću koje bi se mogla izvršiti artiljerijska priprema forsiranja Save. U vojarni u Doboju nalazi se veliki broj rezervista i dobrovoljaca, koji su došli sa Ozrena, a u Derventi je smješteno oko 300 rezervista, dok su i posljednji aktivni vojnici napustili vojarnu.

Istovremeno, organi sigurnosti i obavještajno-izviđački organi 17. korpusa JA razvijaju značajnu aktivnost na području BiH i Republike Hrvatske, angažirajući se na slijedećim zadacima:

- operativno-izviđačke snage moraju izvidati prostor desno od Gradačca do Bosanskog šamca, lijevo od Prijedora - selo Bosanski Kobaš, a po dubini Dilj gora i Đakovo na području Republike Hrvatske, sa težištem na praćenju aktivnosti na rijeci Savi, pri čemu će se pokriti ključna mjesta Bosanski Brod, Slavonski Brod, Bosanski šamac, selo Svilaj, kao i druga mjesta za koje se ocijeni da ima potrebe ostvariti stalnu kontrolu i praćenje

Na teritoriju Republike Hrvatske:

- pratiti jačinu, sastav, raspored rajona obrane i aktivnosti MUP-a i ZNG Slavonski Brod - Vrpolje - Đakovo, a naročito Đakovo - Bosanski šamac;
- otkriti sastav, jačinu i položaj artiljerije kao i pravce premještanja;
- otkriti raspored komandnog mjesta i centra veze brigade ZNG u Slavanskom Brodu;
- otkriti jačinu specijalnih snaga ZNG-a i MUP-a
- otkriti i pratiti pokret snaga iz Slavanskog Broda ka Županji i dovođenje svježih snaga u Slavonski Brod i Đakovo;
- pratiti aktivnost oklopnih i protuoklopnih snaga i snaga podrške;
- otkriti numeraciju jedinica;
- pratiti korištenje skelskih prijelaza kod sela Bosanski Dubac, sela Sijekovac, sela Donji Svilaj, selo Jaruge i drugih mjesta, otkriti tajno prebacivanje oružja i municije s teritorija Republike Hrvatske i BiH.

Na teritoriju BiH:

- otkriti oružane formacije HDZ na području Dervente, Bosanskog šamca, Modriče;
- otkriti prisutnost i aktivnost diverzantskih i drugih spe-

cijalnih snaga na pravcu Bosanski Brod, Derventa, Doboj ,
Bosanski Šamac, Modriča, Doboj;

- ostvariti kontakt sa stanovništvom i To i dati im upute za osmatranje rijeke Save.

Za izvršenje postavljenih zadataka zadužen je načelnik štaba 17. korpusa potpukovnik Obradović Ljubomir.

Operativnim pokrivanjem 17. korpusa, Služba za zaštitu ustavnog poretka identificirala je jednog suradnika i jednog obavještajca OB JA i došla do saznanja da organi sigurnosti ovog korpusa raspolažu podacima o formiranju oružanih jedinica i grupa građana hrvatske nacionalnosti i radu pojedinih aktiva HDZ-a na području sjeverne Bosne, a zbog neadekvatne primjene mjera konspirativnosti, izražen je i jevni pogovor o naoružanim Hrvatima u sjevernoj Bosni.

Prema saznanjima Službe, na širem području Banja Luke, nalazi se oko 50.000 pripadnika JA, rezervista i srpskih dobrovoljaca, od čega je najveći broj mobiliziran u tzv. Bosanskoj Krajini. Značajan dio stigao je iz Srbije (Niš, Vranje) te iz Crne Gore. Svi mobilizirani iz tzv. Bosanske Krajine odlaze povremeno na odmor svojim kućama, a tamošnje stanovništvo stalno je izloženo medijskoj propagandi od strane beogradskog radija i televizije.

Navedeni podaci operativnog su karaktera, a Služba će i dalje raditi na njihovom provjeravanju i upotpunjavanju, kao i na daljnjem pokrivanju aktivnosti JA i srpskih ekstremista na područjima BiH iz kojih se provodi oružana i obavještajna aktivnost prema Republici Hrvatskoj.

POMOĆNIK MINISTRA

Jerko Vukas

Dostavlja se:

- g. Josip Manolić, predstojnik Ureda za zaštitu ustavnog poretka RH
- g. Ivan Vekić, ministar unutarnjih poslova RH
- SZUP V Odjel - o v d j e